

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023

(skrajne daty)

Rok akademicki **2020/2021 i nast.**

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Literatura Młodej Polski
Kod przedmiotu*	IC1/13
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury Polskiej XX i XXI wieku
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III 1 st. / semestr 5
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy
Język wykładowy	Polski
Koordynator	Dr Jan Wolski
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Jan Wolski, dr hab. prof. UR Agata Paliwoda

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
5	30	30							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Ogólna wiedza na temat epoki na poziomie szkoły średniej (poziom podstawowy).

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1.	Zapoznanie z najistotniejszymi zjawiskami, osobowościami twórczymi i dokonaniem autorów okresu Młodej Polski.
C2.	Zapoznanie studentów z najbardziej charakterystycznymi tekstami literackimi epoki oraz pogłębienie praktycznych umiejętności analizowania i interpretacji tekstu.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauki o kulturze i religii w obrębie właściwej specjalności	K_Wo7
EK_02	ma uporządkowaną wiedzę o literaturze Młodej Polski z uwzględnieniem kontekstu literatury i kultury powszechnej	K_Wo3
EK_03	Posiada umiejętności badawcze, potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać zjawiska w literaturze i kulturze	K_Uo2
EK_04	potrafi krytycznie czytać teksty źródłowe, utwory literackie oraz akademickie teksty językoznawcze i literaturoznawcze oraz krytycznie odbierać wytwory kultury z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	K_Uo6
EK_05	odpowiedzialnie pełni rolę zawodową, potrafi planować i realizować tradycje zawodu przez całe życie	K_Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Przełom XIX i XX wieku w Europie. Modernizm – 4 godz.
Charakterystyka okresu Młodej Polski (inspiracje europejskie, terminologia, periodyzacja, topografia) – 4 godz.
Poeci i poetki Młodej Polski – 6 godz.
Młodopolska dramaturgia – 4 godz.
Powieść i nowela w okresie Młodej Polski – 4 godz.
Młodopolskie antyurbanizm – 2 godz.
Spór o wartości w epoce Młodej Polski – 2 godz.
Przełomowe znaczenie literatury Młodej Polski – 4 godz.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Treści merytoryczne
Liryka Młodej Polski - od antypozytywistycznego przełomu poprzez pesymizm, symbolizm, klasycyzm do franciszkanizmu, ekspresjonizmu i bergsonizmu – 4 godz.
Liryka Młodej Polski - poezja kobiet – 4 godz.
Młodopolski portret artysty w <i>Próchnie</i> Berenta – 3 godz.
<i>Noc listopadowa</i> Stanisława Wyspiańskiego jako dramat neoromantyczny – 3 godz.
Dramat realistyczno-naturalistyczny (J. A. Kisielewskiego <i>W sieci</i>) – 2 godz.
Tragedia antyczna we współczesnych realiach. <i>Klątwa</i> Stanisława Wyspiańskiego – 2 godz.
Dramat realistyczno-symboliczny. <i>Śnieg</i> Stanisława Przybyszewskiego – 2 godz.
Głos Żeromskiego w dyskusji o rewolucji (<i>Róża</i>) – 2 godz.
Młoda Polska w krzywym zwierciadle (Boy, <i>Słówka</i> ; Nowaczyński, <i>Gladiolus tavernalis</i>) – 2 godz.
Tendencje likwidacyjne (Brzozowski, Irzykowski) – 2 godz.
Literatura Młodej Polski na tle innych sztuk – 4 godz.

3.4 Metody dydaktyczne

- wykład problemowy
- analiza tekstów z dyskusją
- praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć	w.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja	ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	w.
EK_04 EK_05	Końcowy egzamin ustny	egz.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

- wysłuchanie wykładu
- aktywne i systematyczne uczestnictwo w zajęciach; znajomość tekstów literackich i opracowań krytycznych; dodatkowo premiowane samodzielne referaty
- weryfikacja znajomości materiału każdorazowo podczas zajęć
- egzamin

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie
------------------	--

	aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	- wykład (30 godz.) - ćwiczenia (30 godz.) * Wiedza zdobyta na wykładzie jest weryfikowana i oceniana (a zatem również punktowana) łącznie z historią literatury odpowiednich epok 60 godz.
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5 godz.
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	25 godz.
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	nie przewiduje się

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:
<ul style="list-style-type: none"> -A. Hutnikiewicz, <i>Młoda Polska</i>, Warszawa 1994. -M. Podraza-Kwiatkowska, <i>Literatura Młodej Polski</i>, Warszawa 1992. -K. Wyka, <i>Młoda Polska</i>, t. 1-2, wyd. dowolne. -J. Kulczycka-Saloni, I. Maciejewska, A. Z. Makowiecki, R. Taborski, <i>Młoda Polska</i>, Warszawa 1991. - T. Walas, <i>Ku otchłani. Dekadentyzm w literaturze polskiej lat 1890-1905</i>, Kraków 1986. - <i>Programy i dyskusje literackie okresu Młodej Polski</i>, oprac. M. Podraza-Kwiatkowska, Wrocław 2000. - <i>Stulecie Młodej Polski</i>. Studia pod red. M. Podraza-Kwiatkowskiej, Kraków 1995. - <i>Antologia liryki Młodej Polski</i>, oprac. I. Sikora, Wrocław 1990. - <i>Poezja Młodej Polski</i>, oprac. M. Jastrun, Wrocław 1967 (BN I). - <i>Poetki przełomu XIX i XX wieku</i>, opr. J. Zacharska, Białystok 2000. - W. Berent, <i>Próchno</i>, Wrocław 1979 (BN I, 234). - S. Wyspiański, <i>Warszawianka - Noc listopadowa - Leleweł</i>, Wrocław (BN I, 193). - J. A. Kisielewski, <i>Dramaty</i>, Wrocław 1969 (BN I, 196). - S. Wyspiański, <i>Kłątwa</i>, (wyd. dowolne). - S. Przybyszewski, <i>Śnieg</i>, Kraków 2002. - Boy, <i>Słówka</i> (wyd. dowolne). - A. Nowaczyński, <i>Gladiolus tavernalis</i> [w:] tegoż, <i>Małpie zwierciadło</i>, Kraków 1974. - S. Brzozowski, <i>Miriam - zagadnienie kultury; Legenda Młodej Polski</i>; K. Irzykowski, <i>Szaniec Pałuby; Glossy do współczesnej literatury polskiej; Dwie rewolucje</i> [w:] <i>Programy i dyskusje literackie okresu Młodej Polski</i>, wyd. dowolne (BN I, 212).
Literatura uzupełniająca:

- *Obraz literatury polskiej XIX i XX w.*, Seria V. *Literatura okresu Młodej Polski*, t.1-4, pod red. K. Wyki, A. Hutnikiewicz i M. Puchalskiej, Warszawa-Kraków 1968-1977.
- J. Tomkowski, *Młoda Polska*, Warszawa 2001.
- *Salome i Androgyne; Bóg, ofiara, clown czy psychopata*[w:] M. Podraza-Kwiatkowska, *Symbolizm i symbolika w poezji Młodej Polski*, Kraków 1994.
- *Somnabulicy; Ciemność na nas uderza*[w:] M. Podraza-Kwiatkowska, *Somnabulicy, dekadenci, herosi*, Kraków 1985.
- J. Prokop, *Konkwistador na morzach mroku* [w:] T. Miciński, *Poezje*, Kraków 1980.
- *Rozbita dusz i jej cień (Tetmajer)* [w:] M. Stala, *Pejzaż człowieka*, Kraków 1994.
- J. Jakóbczyk, *Kazimierz Przerwa-Tetmajer. Zbliżenia*, Katowice 2001.
- *Poetki Młodej Polski*, opr. J. Z. Jakubowski, Warszawa 1963.
- *Kobieta fatalna czy fatum natury*[w:] W. Gutowski, *Nagie dusze i maski*, Kraków 1992.
- A. Wydrzycka, *Rymów gałązeczki skrzydlate. W świecie poetyckim Bronisławy Ostrowskiej*, Białystok 1998.
- S. Sierotwiński, *Maryla Wolska. Środowisko, życie, twórczość*, Wrocław 1963.
- E. Boniecki, *Modernistyczny dramat ciała (Maria Komornicka)*, Warszawa 1998.
- M. Baranowska, *W noc pójdę ciemną* [w:] tejże, *Kraj modernistycznego cierpienia*, Warszawa 1981.
- M. Podraza-Kwiatkowska, *Tragiczna wolność (o M. Komornickiej)*, [w:] tejże, *Somnabulicy-dekadenci-herosi*, Kraków 1985.
- W. Gutowski, *Erotyczne bestiariusz Młodej Polski*, [w:] tegoż, *Mit-Eros-Sacrum. Sytuacje młodopolskie*, Bydgoszcz 1999.
- J. Garbaczowska, *Berent*, [w:] *OLP XIX i XX w.*, s.5, t.3.
- J. Paszek, *Styl powieści Wacława Berenta*, Katowice 1976.
- M. Popiel, *Retoryka zła w Próchnie Wacława Betrenta* [w:] *Lektury polonistyczne*, pod red. G. Matuszek, Kraków 2001, tom II.
- M. Głowiński, *Powieść młodopolska*, Wrocław 1969.
- A. Makowiecki, *Wstęp do: Młodopolski portret artysty*, Warszawa 1971 .
- A. Łempicka, *Przewodnik po Nocy listopadowej*[w:] S. Wyspiański, *Noc listopadowa*, Kraków 1973.
- A. Łempicka, *Wyspiański - pisarz dramatyczny*, Kraków 1973.
- J. Dynak, *Przybyszewski*, Wrocław 1994.
- E. Boniecki, *Struktura „nagiej duszy”*, Warszawa 1993.
- Roman Zimand, *Róża - próba lektury* [w:] tegoż, *Szkice*, Warszawa 1964.
- J. Dynak, *Przybyszewski*, Wrocław 1994.
- R. Taborski, *Trzech dramatopisarzy modernistycznych: Przybyszewski, Kisielewski, Szukiewicz*, Warszawa 1965.
- T. Weiss, *Legenda i prawda Zielonego Balonika*, Kraków 1987.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej